

Felekezettudományi kiadványokban keresgélve a rólunk szóló írások között az alábbi, említésre méltó munkák tűntek föl. Szólunk ezekről!

Magyar Egyháztörténeti Enciklopédia Munkaközösség

Az 1996. évi összevont őszi kiadványban neves, magyar származású házaspár foglalkozik az Amerikába települtek felekezeti eseményeivel. *Várdy Béla és neje* a „fundamentalista egyházak” között helyet szorít „az elenyésző baptistáknak. Talán csekély létszámukra gondol. Néhány megjegyzése azonban mást sejtet: „Alig vannak gyökereik”. Majd önmagával is ellentétben: „Vezetőik a legegyszerűbb emberekből kerülnek ki”, és imponálóan emeli ki az 56-os egykori eötvös kollégistát, *dr. Haraszi Sándor*, „aki Billy Graham jobb keze volt”. Dr. Haraszi Sándor és neje elismerésében akár versengenék vele, de attól még a fentebbiek meglehetősen torz képet festenek mind a hazai, mind az erdélyi magyarságról Amerikában.

A Szabad Európa Rádió budapesti archívuma

Néhány éve a belvárosba költöztették azt az iratanyagot, ami a SZER kelet-európai adásainak háttérét képezte. Az emberi jogok sérelmére érzékeny egykori intézmény levéltárában (Open Society Archives) csak egy dosszié szerény tartalmát bocsátják a rendelkezésünkre, ami önmagában elég meglepő. Az iratok legtöbbször nem más, mint újságkivágás Billy Graham két magyarországi látogatásáról. Ennyire elkerültük a figyelmüket.

A „kisegyházi” csoportba sorolják, a baptisták, adventisták, metodisták, pünkösdielők mellé az unitáriusokat, a Hit Gyülekezetét és valamennyi görög szertartású felekezetet, összevontan.

A Keston College gondozásában a Daily News adta ki *Kardos László* bakonycsényei monográfiáját. Ennek információi már elég ismeretesek. Ami elgondolkodtató, az nem más, mint egy félig-meddig összekapcsolt szópáros. A dunántúli térségben, 1926-ban megjelent karizmatikus mozgalomnak különös hatása van ránk. A szerző maga „neutrális” vallási illetve felekezeti ügyekben, és bizonyára ezért egyszerűsít: „A baptista-pünkösdi felekezet”. Már 1970 körül így jellemezte a dolgokat.

„Jehovák”

Akár illetékesek vagyunk, akár nem, emiatt kénytelenek vagyunk berzenkedni. Ha hívő ember esetében más felekezetek értékelésének tárgyilagosságát bárki kétségbe vonná, mivel a saját felekezete iránt mindenképpen elfogult, meg kell látnia, hogy a „világnézetileg neutrális” tudósok biztos tárgyilagosságának és szakszerűségének hipotézise talán még hamarabb összeomlik.

Egy „országos kiemeléssel kollégium” úgy 200 évet elemző munkája akár „a hiánypótló” minősítést kaphatná. Ám a címben szereplő, egyenes idézet a szerző roppant szakmai tájékozatlanságát bizonyítja. Felekezeti köznévként kezeli azt a kivételes személynevet, ami mind a keresztény emberek előtt, de az izraeliták és muzulmánok előtt is feltétlenül egyes számú tulajdonnév.

A szélesebb körben hangoztatott tolerancia alapkérdése, és még bármennyire csekély létszámú, kisebbségi felekezet elidegeníthetetlen joga, hogy úgy nevezze önmagát, ahogyan akarja. A nevük tehát: Jehova Tanúi, nem „jehovisták” és legkevésbé sem „jehovák”. A „Szent négy betű” (JHVH) többes számú köznévként egyszerűen káromlás.

– szó –

Örök világ

Örök világ a te világod,
Uram, örökké él szavad.
Roskadna bár az ég a földre:
Sionnak orma megmarad.
Lényednek nincs megváltozása,
Igéd nem gyöngül meg soha,
Kinek a menny királyi széked,
A föld lábodnak zsámolya.

Előtted egy nap oh, be semmi,
Egy emberöltő mily kevés!
Ezernyi évek elmúlása
Csak egy rövid kis percenés.
Mégis, mégis lehajlasz hozzánk,
Ránk néz igazlátó szemed
S áldó kezéd bizton vezérli
A porban csúszó férgeket

Igaz, szegény, bűnös szívünkre
Hányszor lesujtod ostorod,
Örök mélységű, nagy szerelmed
Tőlünk azért meg nem vonod;
S ha elvakulunk a tudásban,
Hitetlenül reád törünk:
Irgalmadat készen találjuk,
Ha hittel hozzád megjövünk.

Leomlok hát Atyám, elődbe
És sírván könnyem hullatom,
Nagy fényességed elvakított,
Szent orcádat nem láthatom,
Úgy érzem, nem fáj már az élet,
Mérgéből bús fullánkja veszt, –
Hallom szavad, kezéd kinyújtod:
S könnyebbitül rajtam a kereszt.

Baja Mihály